

Oslo, 14. mai 2021

Til Kriminalomsorgen
postmottak-8005@kriminalomsorg.no

Høringsinnspill til fra Sex og Politikk til

Strategi for arbeid med personer dømt for seksuallovbrudd 2021 – 2024

Sex og Politikk stiller seg positive til at det utarbeides en tydelig strategi for den heterogene gruppen som utgjør personer som er dømt for seksuallovbrudd. Spesielt positivt ser vi på arbeidet som skal legges i det individfokuserede preventive arbeidet, som redegjort for i punkt 1.6 og 2.4, med personer som er dømt for seksuallovbrudd. En helhetlig tilnærming til mennesker dømt for seksuallovbrudd har vist seg å være viktig. Det handler om å se på de domfelte som mennesker, og hjelpe dem på veien mot å leve et tilfredsstillende liv etter dommen.¹ Her må man skille mellom at man aldri kan akseptere seksuelle overgrep, men at det er nødvendig å akseptere at vedkommende har tatt straffen sin og nå fortjener en ny sjanse på å integreres i samfunnet, som da også vil forebygge nye overgrep.

Forskning på feltet tilsier at stigma påvirker den domfelte negativt når det kommer til å søke hjelp.² Dette utspiller seg ved at personen opplever ensomhet og fordømmelse under og etter endt soning, og opplever ikke at det har noen betydning hva de gjør for å jobbe seg tilbake til samfunnet. Det vi vet at slikt stigma kan være en risikofaktor når det kommer til å begå lignende lovbrudd igjen. Dette utspiller seg ved at personen opplever ensomhet og fordømmelse under og etter endt soning, og opplever ikke at det har

¹ Hatzenbuehler, M. L., Phelan, J. C., & Link, B. G. (2013). Stigma as a Fundamental Cause of Population Health Inequalities. *American Journal of Public Health*, 103, 813-821. Doi:10.2105/AJPH.2012.301069

² Corrigan, P. W., Larson, J. E., & Rüsch, N. (2009). Self-stigma and the "why try" effect: impact on life goals and evidence-based practices. *World psychiatry: official journal of the World Psychiatric Association (WPA)* 8(2), 75-81. Doi: 10.1002/j.2051-5545.2009.tb00218.x

noen betydning hva de gjør for å jobbe seg tilbake til samfunnet. Å tilrettelegge for helhetlig behandling er spesielt viktig når det kommer til spesielt utsatte grupper, slik som pedofile.³

I punkt 2.5 påpekes det at det skal opprettes et "sentralt fagråd eller referansegruppe som skal avdekke behov for forskning, utforske ulike behandlingstilnæringer, kvalitetssikre og bygge kunnskap om virksomme tiltak for personer dømt for seksuallovbrudd". Sex og Politikk mener personer som er dømt eller står i fare for å dømmes for seksuallovbrudd bør vurderes inkludert. Vi ser på det som sentralt at et fagråd eller en referansegruppe får inn perspektivene fra de menneskene som skal gjennomgå behandlingstilbudet, nettopp fordi tilbudet skal reflektere deres behov. Videre ønsker vi å påpeke at det kan være relevant å bringe inn representanter fra de støttesentrene som jobber med mennesker som har opplevd ulike former for overgrep i barndommen eller senere i livet. Dette er sentralt med tanke på oppfølgingen av punkt 3.2, 3.4 og 3.6.

Alt i alt applauderer vi arbeidet strategien legger opp til.

³ McCartan, K. (2004). 'Here There Be Monsters': The public's perception of paedophiles with particular reference to Belfast and Leicester. *Medicine, Science and the Law*, 44(4), 327–342. Doi: 10.1258/rsmmsl.44.4.327